

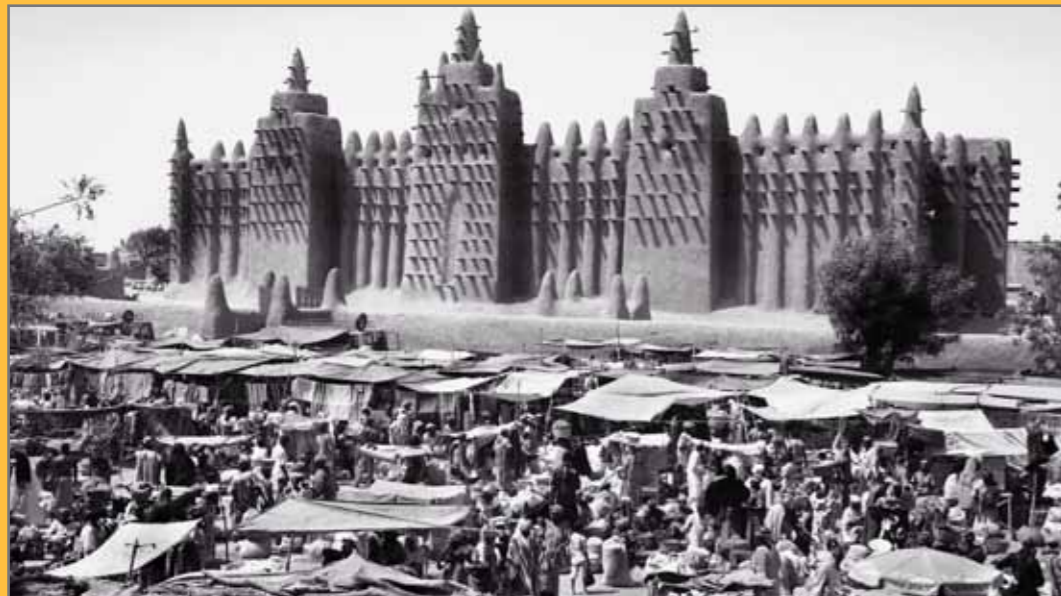

Atmosféra života v pustině Sahelu

Ondřej Havelka

Před několika lety jsem uskutečnil dlouhou cestu stopem a pěšky napříč celou Afrikou. S batohem na zádech jsem nezávisle cestoval celé dva roky. Jedno z míst, které mě oslovilo nejvíce, je Sahel. Jedná se o obrovské území táhnoucí se napříč Afrikou od Senegalu po Súdán při jižním okraji největší pouště světa Sahary.

Život ve vyprahlém sahelském pásu je nesmírně těžký. Nerostu tu téměř žádné plodiny. Země nacházející se v Sahelu jsou počítány mezi absolutně nejhudší země světa. Přesto i tady žijí lidé, a to i na místech, kde jsou podmínky k přežití opravdu extrémní. Lidé se tady dožívají průměrně jen třiceti let.

V Sahelu vznikla mimořádně zajímavá architektura. Je označována jako sahelská nebo také súdánská architektura. Na dřevěnou konstrukci se nanáší bláto, které se jednou za dekádu opraví dalším nátěrem. Tato velká mešita v Džené, v Mali, má fascinující historii sahající až do 13. století.

Nejzajímavější zážitky z dvouleté cesty stopem a pěšky napříč Afrikou jsem popsal v nové knize Cesta k branám Damašku VÝCHODNÍ AFRIKOU, jejíž cestopisná a duchovní rovina se potkává před branami skutečného i mystického Damašku.

Sahel je plný voodoo, šamanů, na každém kroku najdete děsivou voodoo masku. Fotografie „feeling“ masky nepřenesu, osobní kontakt je opravdu děsivý.

V Sahelu často natrefíte na Tuaregy. Jsou to „páni pouště“, hrdí kočovníci, kteří odmítají přijmout nadvládu jakéhokoli státu, na jehož území se vyskytují. Jsou mimořádně nebezpeční. Původně byli křesťany, ovšem na přelomu tisíciletí postupně konvertovali k islámu. Pozůstatkem křesťanského období Tuaregů je tzv. tuarežský kříž, který má každý Tuareg na krku a slouží mu jako pas. S tímto křížem může překračovat hranice zemí v Sahelu, aniž by se kdokoli odvážil slova.

Ilustrace: NASA

„Den Páně přijde, jako přichází zloděj. Tehdy nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žářem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud.“ (2P 3, 10) U Pluta tento fakt ohledně tavení jistě také bude platit, ale chvilku to potrvá, protože na něm panuje teplota -229 stupňů Celsia.

Víte, že na našem území byl Pluto vyřazen ze seznamu planet sluneční soustavy? Bylo to při konferenci v roce 2006, která se konala v Praze. Pluto se tímto stal trpasličí planetou. Aspoň se ve škole nemusíte učit devět planet sluneční soustavy :-).

Zajímavá je historie objevu a pojmenování Pluta. Už ve čtyřicátých letech 19. století se vědělo, že za planetou Uran existuje ještě jiné těleso, které ovlivňuje jeho dráhu. Vědci tak objevili Neptun. (Ten prý objevil v 17. století již Galileo Galilei, ale myslil si, že je to hvězda.) Ale i s existencí Neptuna se v oběžné dráze Uranu objevovaly nevysvětlitelné odchylky. A tak začalo mnohaleté hledání poslední planety. Nakonec ji objevil tehdy čtyřiatřicetiletý Clyde Tombaugh při systematickém focení hvězdné oblohy. A jméno nové planety? Uvažovalo se o třech – Minerva (římská bohyně moudrosti), Cronus (anglický přepis jména jednoho z Titanů) a Pluto (podle římského boha podsvětí). A víte, jak to dopadlo? No jistě, vyhrál název Pluto – návrh jedenáctileté školáčky z Anglie!

Mnoho let se o Plutu nevědělo skoro nic, až v posledních letech přinesla velké poznání sonda New Horizons, která kolem něj profrčela rychlostí 49 tisíc kilometrů za hodinu! Ale i při této rychlosti dokázala vytvořit perfektní fotografie. K sondě malá zajímavost. Když letí tak daleko do Vesmíru nějaká sonda, nese s sebou poselství z planety Země. Tato sonda nese dvě CD se 434 738 jmény lidí z akce „Pošli své jméno do vesmíru“ (jsem zvědavý, kde si je martani přehrají, když už i u nás CD mizí z počítačů). Sonda nesla také pár částiček popela Clyda, objevitele Pluta. Radiový signál od Pluta doputuje k Zemi za 4,5 hodiny. Ale na to, jaká je to vzdálenost, to je docela dobré, ne?

Na Plutu jsou pravděpodobně dny, ale nikdo neví, jak vznikly, protože je tam asi desettisíckrát nižší tlak než u nás. No, tak si počkáme zase na nějaký ten vědecký objev, anebo se tam třeba za pár let někdo z vás podívá jako průzkumník :-).

„Hle, Hospodinu, tvému Bohu patří nebesa i nebesa nebes, země a všechno, co je na ní.“ (Dt 10, 14) Ještě že nám Hospodin připravil tolik překvapení. Každý z nás je jedním takovým velkým překvapením! A nebojme se pořádně si ho užít.

František Jakubec ml.

Jaké bude počasí aneb kde získat důvěryhodné informace?

Dominik Rubáš

V dosavadních okénkách do meteorologie jsme se seznámili se základními projevy počasí. V tomto čísle se zaměříme možná na to nejdůležitější. Kde se dozvědět o tom, jaké počasí v příštích dnech bude.

Zjistíte, o této problematice si můžete přečíst v novinách, poslechnout v televizi či rádiu. Existují desítky internetových stránek, které se počasím zabývají. Ne všechny zdroje, jak už to bývá, jsou však důvěryhodné. Méně bývá občas více, a proto si zde představíme jeden jediný produkt, který však patří mezi ty nej kvalitnější. Proč?

Za jeho vznikem stojí profesionální meteorologové. Jedná se o internetové stránky Českého hydrometeorologického ústavu: portal.chmi.cz. V záložce PŘEDPOVĚDI se dozvíme podrobnou předpověď pro dnešek a zítřek i pro jednotlivé kraje na několik dnů dopředu.

Můžeme si prohlédnout týdenní předpověď, ale i výsledky modelu, který pracuje na super výkonných počítačích. Aby mohli meteorologové počítat předpovědní modely, musejí mít k dispozici velké množství dat. A tato data získávají a předávají meteorologům pozorovatelé ze sítě meteorologických stanic. To je ta základna celé pyramidy. Tato data se vkládají do výpočetních modelů spolu s velkým množstvím jiných informací – např. z družic, balonových meteosond aj.

Záložka AKTUÁLNÍ SITUACE je také velmi zajímavá. Prohlédneme si zde snímky z družic, fotografie z velkého množství webových kamer, můžeme zjistit, jaké bylo a jaké právě je počasí na desítkách meteorologických stanic v ČR. Zmínil jsem jen nepatrnou část toho, co je na těchto stránkách ukryté. Ostatní už nechám na vás. Pokud vás počasí zajímá, určité si tyto stránky brzy oblíbíte.

Ilustrace: public domain